

αὐτὸν τοῦ ἐποίου, αὐτὴ ἡ Σφαῖρα περὶ τὸν αὐτῆς ἄξονα περιστρέφεται, ὄχι δι' ἄλλο, ἀλλὰ διὰ νὰ παριστάῃ τὴς Μεσημβρινῆς ὄλων τῶν τόπων, καὶ τὰ ἐξῆς. Διὰ τῶν οὗτων ῥηθούτων Κύκλων οἱ Γεωγράφοι διαφόρως διαιροῦσι τὴν ἐκ γῆς, καὶ τοῦ ὕδατος συνισαμένην Σφαῖραν, μάλιστα δὲ εἰς Ζώνας, καὶ Κλίματα, περὶ τῶν ὁποίων ἐν τῷ ἐφεξῆς κεφαλαίῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. Δ΄.

Περὶ τῶν Ζωνῶν, καὶ τῶν Κλιμάτων τῆς Γῆς.

1. Πέντε εἶναι αἱ τῆς Γῆς Ζώναι, μία κατακεκαυμένη, δύο εὐκρατοὶ, καὶ δύο καταψυχμαίαι. Ἐπειδὴ τὸ διάστημα τῆς Γῆς τὸ ὁποῖον περικλείεται μεταξύ τῶν δύο Τροπικῶν Κύκλων, καὶ ὑπὸ τῆ Ἰσημερινῆ τέμνεται εἰς τὴν μέσην, Κατακεκαυμένην Ζώνην, τὴν οἱ παλαιοὶ ἐκάλεσαν, ὡσαύτῳ ἐλογίαζον, ὑπὸ τῆς συνεχῆς καύσεως τῆς Ἡλίου, ἐδέποτε τοῦτε τοῦ διαστήματος παρεκβαίνοντος, νὰ ἐκάρη· καὶ διὰ τὴν ὑπερβολικὴν ἐκείσε γενομένην θερμότητα, νὰ εἶναι ἀκατοίκητον· ἀλλ' ἐχ' ἔτι τὸ ἀληθὲς ἔχει, καθὼς μὲν τὴν πείραν ἐγνωρίθη ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων· μὲν ὄλον ὅπῃ οἱ οἰκηταὶ ταύτης τῆς Ζώνης, εἶναι μέλανες καὶ τὸ χρῶμα. Περιέχει αὐτὴ ἡ κατακεκαυμένη Ζώνη μοίρας κατὰ τὸ πλάτος 47. τὰ δὲ διαστήματα τῆς γῆς, τὰ μεταξύ τῶν Τροπικῶν Κύκλων, καὶ τῶν Πολικῶν περιεχόμενα, Ζώνας εὐκράτους καλεῖσι· καθότι μήτε ὑπὸ τῆς πολλῆς καύσεως τοῦ ἡλίου καίονται, μήτε ὑπὸ τῆς πολλῆς ψυχρότητος ἀκατοίμητοι γίνονται, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἡ μία εἶναι Βόρειος, καὶ ἡ ἄλλη Νότιος, καὶ ἀμφότεραι κατοικουῦνται, πλὴν εἰς κανένα μέρος αὐτῶν, διὰ κανένα ἐμπόδιον, τῆς διὰ πλῆθος ὕδατων ἢ διὰ τινος ἄλλης αἰτίας· καὶ τελευταῖον τὰ ὑπὸ τῶν Πολικῶν Κύ-

κλων περιεχόμενα διαστήματα, Κατεψυγμένες Ζώνες, διὰ τὸ ἐν αὐταῖς γινόμενον ὑπερβολικὸν ψύχος ἐκάλεσαν, αἱ ὁποῖαι δὲ εἶναι ὀλοτελῶς ἀκατοίκητοι, κατὰ τὰ ἀρεσκόμενα τῶν παλαιῶν. Περιέχει ἑκάστη αὐτῶν ἀπὸ τῆς Κύκλου μέχρι τῆς Πόλης, μοίρας $23 \frac{1}{2}$. ὡς περ καὶ καθεμία ἀπὸ τὰς ἑκράτες, μοίρας 43. μετρημένης ἐν τῷ πρώτῳ Μεσημβρινῷ. Ζῶναι δὲ ἐκλήθησαν, ὡσαύτῳ ὅπερ περιζωνύουσιν ἅπασαν τὴν Σφαῖραν. Ὅποίας δ' Ἐπαρχίας ἑκάστη αὐτῶν περικλείει, εἰς τὰς Γεωγραφικὰς Σφαίρας, καὶ εἰς τὰς Χάρτας φαίνεται.

2. Τὰ δὲ Κλίματα δὲ εἶναι ἄλλο, παρὰ Ζῶναι τῆς Γῆς ἐννοουμένης ὁμοῦ μὲ τὸ ὕδωρ, σμικρότεραι τῶν αὐωρήθεισῶν αἱ ὁποῖαι περιέχονται μεταξύ δύο Κύκλων παραλλήλων μὲ τὸν Ἰσημερινόν, ἢ μεταξύ τῆς Ἰσημερινοῦ καὶ ἐξῆς αὐτοῦ παραλλήλων. Ἀλλὰ πρὸς κρείττονα αὐτῶν κατάληψιν, πρέπει πρῶτον νὰ εἰπῆμεν διὰ τὰς Παραλλήλους. Παράλληλοι λοιπὸν εἶναι Κύκλοι, ἐξίσου ἀφιστάμενοι τῷ Ἰσημερινῷ, ἑκατέρωθεν αὐτοῦ, ἄλλοι διατέμνουσιν τὸν πρῶτον, καὶ τὰς λοιπὰς Μεσημβρινὰς. λέγονται Παράλληλοι πρὸς τὸν Ἰσημερινόν, καὶ πρὸς ἀλλήλους, καθότι ἴσον διάστημα πανταχόθεν ἀπέχουσιν ἀπὸ τε τῆς Ἰσημερινῆς, καὶ ἀπ' ἀλλήλων. Διωάμεθα δὲ νὰ ἐξάγωμεν παραλλήλους δι' ἑκάστης μοίρας τῆς πρώτης Μεσημβρινῆς, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ γίνεταί σύγχυσις, ἐξάγονται μόνον ὀλίγοι. Ὅθεν εἰς τὰς μεταγενεστέρας Γεωγραφικὰς Σφαίρας, καὶ εἰς τὰς Χάρτας, δι' ἑκάστης δεκάτης μοίρας τῆς πρώτου Μεσημβρινῆς διέρχεται εἰς μόνος Παράλληλος, ὡς τε ἐνέα μόνον δρῶσκονται εἰς ἑκάτερον Ἡμισφαίριον, περικλείοντες τὸν Ἰσημερινόν, μὲ ἴσον διάστημα ἀπ' ἀλλήλων ἀφιστάμενοι. Οἱ δὲ παλαιοὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἐποίησαν ἀπὸ τῆς Ἰσημερινῆς, καὶ πρὸς ἑκάτερον Πόλον προχωρῶντες, μὲ τὸσον διάστημα αὐτὰς ἀπ' ἀλλήλους ἐχώριζον, ὅσον ἐφθάνε, διὰ νὰ διαφέρῃ ἢ τῆς ἐξῆς μεγίστη ἡμέρα, ὥσα τε

ταρτον τῆς ὥρας, τῆς τῆ ἀμέσως ἑτέρας προηγουμένης, μεγίστης ἡμέρας. Ὑποκάτω λοιπὸν τῆ Ἰσημερινῆ ἢ ἡμέρα πάντοτε εἶναι ὥρῶν 12. καὶ ὅσω μᾶλλον ἀπ' αὐτοῦ πρὸς ἑκάτερον Πόλον ἀφίσταται, τόσο μᾶλλον αὐξάνει, καὶ διὰ τὸτο αἴσιον διάστημα μεταξύ αὐτῶν ἐμπεριέχεται, καὶ ποσῶν μᾶλλον σμικρύνουσιν, ὅσον μᾶλλον εἰς τὰς πόλεις Πλησιάζουσιν. Ἀλλ' ἵνα κρεῖττον νοηθῶσιν, ἐπὶ τὰ Κλίματα ἐπανέλθωμεν.

3. Τὰ Κλίματα διαφόρως ὑπὸ τῶν Γεωγράφων σημειῦνται, τόσο ἐδώθεν τῆ Ἰσημερινῆ, ὅσον καὶ ἐκεῖθεν αὐτοῦ, καὶ ἄλλως αὐτὰ οἱ παλαιοὶ διέταττον, καὶ ἄλλως οἱ μεταγενέστεροι, τόσο κατὰ τὸ πλάτος, ὅσον καὶ κατὰ τὸν ἀκτινισμόν. Καὶ κατὰ μὲν τὸ πλάτος, τὰ Κλίματα ὑπὸ τῶν παλαιῶν εἶναι διαστήματα τῆς γήινης Σφαίρας, ἀπὸ τῆς Ἰσημερινῆς γραμμῆς, πρὸς ἑκάτερον τῶν Πόλων, ποσαῦτα κατὰ τὸ πλάτος, ὅσον ἀρκεῖ διὰ νὰ γίνεταί ἡ αὐξήσις τῆς ἡμέρας δι' ἡμισείας ὥρας. Τὸ πρῶτον ἐν Κλίμα ἀρχεται ἀπ' αὐτῆς τῆς Ἰσημερινῆς, ὑποκάτω τῆ ὁποῖα ἢ ἡμέρα πάντοτε εἶναι ὥρῶν 12. ὡς εἴρηται, καὶ τελευτᾷ εἰς τὸν τρίτον Παράλληλον, ὅτι ὑποκάτω αὐτῆ ἢ μεγίστη ἡμέρα εἶναι ὥρῶν $12\frac{1}{2}$. Τὸ δεύτερον Κλίμα ἀρχεται ἀπὸ τῆς τρίτης Παράλληλης, καὶ λήγει εἰς τὸν Ε'. Παράλληλον, ὅτι ὑποκάτω αὐτῆ ἢ μεγίστη ἡμέρα εἶναι ὥρῶν 13. καὶ ἔτις ἐφεξῆς προχωρῶντες πρὸς ἑκάτερον τῶν Πόλων. Καὶ κατὰ τῆτον τὸν τρόπον αἴσιως ἢ ἀρχὴ τῶν Κλιμάτων ληφθῆ, ἀπ' αὐτοῦ τῆς Ἰσημερινῆς, ζητεῖται, διὰ νὰ διαταχθῆ κάθε Κλίμα, ἢ ἢ Ἰσημερινὴ γραμμὴ, καὶ δύο Παράλληλοι, ἀπὸ τοὺς ὁποῖα ὁ εἶνας ἢ ἀποτερματίζῃ αὐτὸ τὸ Κλίμα, καὶ ὁ ἄλλος νὰ διέρχεται τοῦ μέσου αὐτῆς, ἐμὴν κατὰ τὸ ἀκτινισμόν, ἢ τρεῖς Παράλληλοι, οἱ δύο ἄκροι δηλαδὴ, οἱ τερματίζοντες τὸ Κλίμα, καὶ ὁ εἷς, ὁ διὰ τῆ μέσου αὐτῆς διερχόμενος, ὡς εἴρηται. Τὰ Κλίματα λοιπὸν εἶναι αἴσιμα κατὰ τὸ πλάτος, καθὼς καὶ αἱ τῆς παραλλ-

λήλων διαστάσεις ἀπ' ἀλλήλων, ἐπειδὴ τὸ Α'. Κλίμα μείζον εἶναι τῷ δευτέρῳ, καὶ τὸ δεύτερον τῷ Γ'. καὶ τὰ λοιπά· καὶ τὸσον μᾶλλον συσέλλονται, ὅσον μᾶλλον φέρῃς ἐκάτερον τῶν Πόλων φοχωρῆσιν, ἄρα καὶ Κλίματα λέγονται ὡσαύτ' σκάλαι (α).

4. Ἐκ τῶν εἰρημύων συνάγεται, Α'. τὰ Κλίματα εἶναι ἢ Βόρεια, ἢ Νότια, καὶ φέρῃς ἐκάτερον Πόλον ὑπὸ τῶν Ἰσημερινῶν τῶσα Κλίματα εἶναι δυνατὸν εἶναι διαταχθῶσιν, ὅσας ἡμισείας ὥρας μεταξὺ τῶν 12. καὶ τῶν 24. δυνατόν ἢ ἡμέρα εἶναι αὐξηθῆ. Β'. ἀρίσως καὶ γινώσκεται ἢ ποσότης τῆς μεγίστης ἡμέρας τινὸς τόπου τιθεμένου ἐν τῇ Σφαίρῃ, γνωρίζεται φρασίτε καὶ ὑπὸ ποῖον Κλίμα τίθεται. διότι ἀρίσως καὶ εἶναι ὥραν 12. εἶναι ὑπ' αὐτὸν τὸν Ἰσημερινὸν ἀρίσως καὶ εἶναι μείζων τῶν 12, ἐλάττων δὲ τῶν $12\frac{1}{2}$, εἶναι εἰς τὸ πρῶτον Κλίμα· ἀρίσως καὶ εἶναι μείζων τῶν $12\frac{1}{2}$. ἐλάττων δὲ τῶν 13, εἶναι εἰς τὸ δεύτερον, καὶ τὰ ἕξῃς.

5. Τινὲς δὲ τῶν παλαιῶν δευρὲν ἐλάμβανον τὴν ἀρχὴν τῶν πρῶτου Κλίματος ἀπ' αὐτοῦ τῶν Ἰσημερινῶν, ἀλλ' ἀπ' ἐκείνων τῶν τόπων, εἰς τὸν ὁποῖον ἢ μεγίστη ἡμέρα περιέχει ὥρας 12, καὶ τετὰ τέταρτα τῆς ὥρας, ἢτοι λεπτὰ 45, καὶ κείθων ἐμέτρην τὰ Κλίματα μέχρι ἡμέρας μεγίστης 16 ὥραν μόνον· καὶ τῶτο ἐτέλεον, ὅτι εἰς αὐτὴν ἦσαν ἀγνωστοὶ οἱ ἐγγύς τῶν Ἰσημερινῶν, καὶ τῶν Πόλων τόποι. Καὶ τὰ μὲν Βόρεια Κλίματα φροσανόμαζον ὑπὸ τῶν τόπων, δι' ὧν διήρχοντο, οἷον διὰ Μερῶς, διὰ Συήνης, δι' Ἀλεξάνδρειας, καὶ τὰ ἕξῃς· τὰ δὲ Νότια ἀπὸ τῶν ἀντικειμένων τόπων, τῶν ἐν τῇ ἑτέρῃ ἡμισφαιρίῳ, οἷον ἀπὸ τῆς Μερῶς, ἀπὸ τῆς Συήνης, καὶ τὰ ἕξῃς. Ἀγκαλὰ ὁ Πτολεμαῖος τὸ πρῶτον μόνον Νότιον Κλίμα, δι' ἰδίῃς ὀνόματος καλεῖ, διὰ τοῦ Ραπτῆ ἀκρατείας, καὶ τῶν Καττηγάρων· καὶ κατὰ τὰ

(α) Κλίσις δηλ. τῆς γῆς ἀπὸ τῶν Ἰσημερινῶν φέρῃς εἰς Πόλους.

τῶν τῶν τρόπον, λαμβανομένων τῶν Κλιμάτων, ὁ ἀριθ-
 μὸς αὐτῶν παρὰ τοῖς Παλαιοῖς εἶναι διάφορος, ὡς αὐτὸ ὁ-
 πῶ τινὲς ἔθετον πρὸς μόνον, ἄλλοι ἑπτὰ, ἢ ἄλλοι ἐν-
 τία, καθὼς πολλάς, ἢ ἀλίγας Ἐπαρχίας, καὶ χώρας
 πρὸς ἑκάστην Πόλιν ἐγνώρισαν. Οἱ δὲ νεώτεροι καὶ τὴν
 αὐτὴν λήψιν 24 Κλίματα ἀπαριθμοῦσιν ἀπὸ τῆς Ἰση-
 μειῶς, μέχρι πλάτης μοιρῶν 66, λεπτῶν 31, αὐτῶν,
 ὅπου ἡ μεγίστη ἡμέρα εἶναι ὡρῶν 24. κακεῖθεν δὲ μέχρι
 τῶν Πόλεων δεῦν χαρακτηρίζουσι περὶ αὐτά, ὅτι αἱ μέ-
 γιστοι ἡμέραι δεῦν ἀυξάνουσι πλέον δι' ἡμισείας ὡρας, ἀλ-
 λά δι' ὀλοκλήρων ἡμερῶν, ἐβδομάδων, μῶν, καὶ τὰ
 ἐξῆς. Κατὰ τοῦτο δὲ οἱ πλέον νεώτεροι ἀποβάλλουσι αὐ-
 τῶν τὴν διαίρεσιν, καὶ διαιροῦσιν ἑκάτερον Ἡμισφαίριον
 τῆς Σφαίρας, ἀπὸ τῆς Ἰσημειῶς μέχρι τῆς Πόλεως ἑκατέ-
 ρου, εἰς 9. Κλίματα, ἴση πλάτης δι' ἑκάστης δεκάδος τῶν
 μοιρῶν τῆς α'. Μισσημειῶν, ὡς εἴρηται. Ζητεῖται λοιπὸν
 παντὸν ἡ γνώσις τῶν Κλιμάτων κατὰ τὰς ἀρχαίας, ὅχι δι'
 ἄλλο, ἀλλὰ διὰ τὰ κοινῶς, καὶ νὰ ἐξηγηθῶσι τὰ τῶν
 παλαιῶν Ἀστρονόμων, καὶ Γεωγράφων Συγγράματα, εἰς τὰς
 ὁποίας σχεδὸν τὸ πλάτος τῶν τόπων, ἐκ ἄλλως ἀναπτύσσ-
 σεται, εἰ μὴ διὰ τῶν Κλιμάτων, ἢ τῶν Παραλλήλων.

Καόνιον τῶν τε Κλιμάτων, καὶ Παραλλήλων.

Κλί- ματα .	Προά- δηλοι .	μεγίστη ἡμ.		πλάτος .		μῆκος .		Ὄνοματε .
		ὠρ .	λεπτ .					
α .	1	12	15	4	18	8	25	Ἀτῶνυμον .
	2	12	30	8	34			
	3	12	45	12	43			
β .	3	12	45	12	43	7	50	Διὰ Μερίας .
	4	12	0	16	43			
	5	12	15	20	43			
γ .	5	13	15	20	33	7	3	διὰ Συΐνης ὑπὸ πῶν πρὸ Καρκ. Τροπικ .
	6	13	30	13	10			
	7	13	45	27	16			
δ .	7	13	45	27	36	6	9	Δι' Ἀλεξανδρείας πρὸς Αἰγύπτου .
	8	14	0	30	47			
	9	14	15	30	45			
ε .	9	14	15	33	45	5	17	Διὰ Ρόδου, ἔ Βαβυλώνας .
	10	14	30	36	30			
	11	14	35	39	2			
ς .	11	14	45	39	2	4	30	Διὰ Ρώμης, ἔ Ἐλληνιστῶν .
	12	15	0	41	22			
	13	15	15	43	32			
ζ .	13	15	15	43	32	3	48	Διὰ Οὐλετίας, ἔ Μεδιολάνων .
	14	15	30	45	29			
	15	15	45	47	20			
η .	15	15	45	47	20	3	43	Διὰ Ποδολίας, ἔ μικρᾶς Τερρατίας .
	16	16	0	40	1			
	17	16	15	50	33			
θ .	17	16	15	50	33	2	44	Διὰ Βιτεμπεργίας .
	18	16	30	52	58			
	19	16	45	53	17			
ι .	19	16	45	53	17	2	17	Διὰ Ροσοχίου .
	20	16	0	54	29			
	21	17	15	55	34			
ια .	21	17	15	55	34	2	0	Δι' Ἰβερίας .
	22	17	30	56	37			
	23	17	45	56	34			

Κλί- ματικ.	Παρά- λληλοι.	μεγίστη ήμ.		πλάτος.		μήκος.		Όνοματι.
		ωρ	λεπτ.					
ιβ΄.	23	17	45	56	34	1	4	Δια Βάυτ Νερβε- γίας.
	24	17	0	58	26			
	25	18	15	59	14			
ιγ΄.	25	18	15	59	14	1	26	Δια Γουθίας.
	26	18	30	59	59			
	27	18	45	60	40			
ιδ΄.	27	18	45	60	40	1	13	Δια Νορβηγίας.
	28	19	0	61	18			
	29	19	15	61	53			
ιε΄.	29	19	15	61	53	1	12	Δια Βιμπούργου Φιλανδίας.
	30	19	30	62	25			
	31	19	45	62	54			
ισ΄.	31	19	45	62	54	0	52	Δια Ρολίας Σουηκίας.
	32	20	0	63	22			
	33	20	15	63	46			
ις΄.	33	20	15	63	46	0	44	Δια Δάλης Καλόλι
	34	20	30	64	6			
	35	20	45	64	30			
ιη΄.	35	20	45	64	30	0	36	Δια τῶ Λοι-
	36	21	0	64	49			
	37	21	15	65	6			
ισ΄.	37	21	15	65	6	0	29	πῶν τῆς Νορ-
	38	21	30	65	21			
	39	21	45	65	35			
κ΄.	39	21	45	65	35	0	22	βηγίας ὅπων.
	40	22	0	65	47			
	41	22	15	65	57			
κα΄.	41	22	15	65	57	0	17	Δια Σουηκίας.
	42	22	30	66	6			
	43	22	45	66	14			
κβ΄.	43	22	45	66	25	0	11	Λακῆς Ρω- σίας.
	44	23	0	66	20			
	45	23	15	66	25			
κγ΄.	45	23	15	66	25	0	5	εἰ τῶ Πλη-
	46	23	30	66	28			
	47	23	45	66	29			
κδ΄.	47	23	45	66	30	0	1	σίον Νήσων.
	48	24	0	66	30			

6. **Α**λλ' ἐπειδὴ αὐτῶν ἐμνήθημεν τῶν παλαιῶν Γεωγράφων, δεῖ θέλει εἶσαι ἕξω τῆ σκοπῆ τῆς παρῆς Πραματείας, γὰρ πῦς ἐκθέσωμεν κατ' ὄνομα, χάριν τῶν εἰδότην, τῶσον αὐτῆς, ὅσον καὶ τῆς μεταγενετέρας.

Πρῶτος πάντων ἐσάθη ὁ Ὅμηρος, ὁ ὁποῖος διέλεπε περὶ τῆς Γεωγραφίας, καθὼς ὁ Στράβων διηγείται πολλὰς τόπους, κατὰ τὸν Ἰππαρχον.

Ἀναξίμανδρος ὁ Μιλήσιος, ὁ μαθητὴς τῆ Θάλια πρῶτος ἐξέδωκε Γεωγραφικὸν Πίνακα, καὶ μετεῖως καὶ γίνῃ εἰς τὴν Γεωγραφίαν, καθὼς ὁ Στράβων ἐκ τῆς ῥατοδένεος ἀποφαίνεται. ἐχημάτισεν ἕτος εἰς τοὺς χρόνους Τελίου τοῦ Βασιλέως τῶν Ῥωμαίων.

Ἡρόδοτος Ἀλικαρνασσῆς ὁ Ἰσορικῆς, ὅς τις γέγονεν ἐν Ὀλυμπιάδι πδ' εἰς τὸν καιρὸν Ἀρταξέρξε τῆ Βασιλέως τῶν Περσῶν, συνέγραψε καθολικὴν Γεωγραφίαν.

Σκύλαξ ὁ ἐκ πόλεως Καρυαύδα τῆς Καρίας, ὁ γέγονεν εἰς τὸν καιρὸν Δαρείου τῆ νότου, ἔγραψε τὸν εἰρηλὸν τῆς ἕσω θαλάσσης, τῆτον μετέφρασεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν φωνὴν Ἰσαάκος ὁ Βάσιος, πλατυῖας αὐτὸν διάφορα γόλια.

Δικαίαρχος ὁ ἐκ Μιανδρῆς τῆς Σικελίας, ὁ μαθητὴς Ἀριστοτέλους, ἤκμασεν εἰς τὸν καιρὸν Ἀλεξάνδρου τῆ Μεγα-

Σκύμνος ὁ Χῖος συνέγραψε περιήγησιν ὅλης τῆς γῆς καμμένης, ἡ ὁποία ἐξέδοτο πρότερον, ἀλλὰ ψευδῶς, τῆ ὀνόματι Μαρτιανῆ τῆ Ἡρακλεώτου. ἐσάθη ἕτος τὸν καιρὸν Νικομήδου τῆ Βασιλέως τῆς Βιθυνίας, ἐν Ὀλυμπιάδι ρν'.

Ἀρτεμίδωρος ὁ Ἐφέσιος συνέταξεν εἴδεκα βιβλία τὴν Γεωγραφίαν, ἐκ τῶν ὁποίων μέρος τὶ μόνον σώζεται. ἐσάθη ἐν Ὀλυμπιάδι ρξθ'.

Ἰσίδωρος Χαρακινός, ὅς τις ἦτον Πάρθος, ἤκμασεν εἰς τὸν καιρὸν τῆ Αὐγέστου, ἡ ἔ πολύ ὑστερον.

Στρα

Στράβων ὁ Καππαδόκης ἐκ πόλεως Ἀμασειας, ἔγραψε τὴν Γεωγραφίαν του, εἰς τὸν καιρὸν Τιβερίου τοῦ Αὐτοκράτορος.

Πομπόνιος ὁ Μέλα ἐκ πόλεως Μελαειας τῆς Βαιτικῆς Ἰαπωνίας λατῖνος. ἔζη εἰς τὸν καιρὸν Κλαυδίου τοῦ Αὐτοκράτορος.

Πλίνιος ὁ δῶκερος, συνέγραψε τὴν Γεωγραφίαν τῆς φυσικῆς αὐτῆ ἰστορίας ἐν ὅλοις βιβλίοις, ἐν τῇ γ'. δ'. ε'. σ'. λατινισί, ἀφιερῶσας αὐτὰ Οὐεσπεισιανῶ τῷ Αὐτοκράτορι.

Ἀρρίανός ὁ ἐκ τῆς Νικομηδείας, ἐτάθη εἰς τὸν καιρὸν Τραϊανῆ τοῦ Αὐτοκράτορος, καὶ ἔγραψε δύο περὶ πλους, τὴν Εὐξείνην Πόντον, καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, τὰς ὁποίας ἐξήγησε λατινισί, καὶ διεσάφησαν ὁ Ρ' αμῆσιος, καὶ ὁ Στάχιος.

Κλαύδιος Πτολεμαῖος ὁ Ἀλεξανδρινός, ὁ ἐξαίρετος Ἀστρονόμος, καὶ Γεωγράφος, ἤκμασεν εἰς τὰς χρόνας Ἀδριανῆ, καὶ Ἀντωνίνου τοῦ Πίου, τῶν Αὐτοκρατόρων.

Διοκύσιος ὁ Περικηγής, ὃς τις Ἄφρος λέγεται, ἦτο Ἀλεξανδρινός, συνέγραψε διὰ σίχων ἐν δυσὶ βιβλίοις, τὴν περιήγησιν τῆς Οἰκισμῆς, τὴν ὁποίαν διὰ χολείων ἐπλάτυσε Εὐστάθιος ὁ τὰς παρεκβολὰς τῶ Ὀμήρου συγγραφέας. ἔζησεν ὁ Διοκύσιος εἰς τὰς χρόνας τῶ Ἀντωνίνου, καὶ Γέτα των Αὐτοκρατόρων.

Μαρκιανός ὁ Ἡρακλεώτης, συντάξε τὸν περίπλυν τῆς ἔξω Θαλάσσης λαβὼν τῆτον ἐκ τῶ Ἀρτεμιδώρου τῶ Ἐφεσίου ἀναφέρεται ὑπὸ τῶ Στεφανία.

Αἰθικός ὁ Ἰσρος συνέγραψε διπλῶ περιγραφῶ τῆς Οἰκισμῆς, μετ' τὸν Κωνσταντῖνον τὸν Μέγαν, λατῖνος.

Ἀντωνίνου Αὐγύστου τὸ Ἰτινερᾶριον, ἦτοι τὸ Ὀδικόν, ἐδόθη μετὰ τὸν Μέγαν Κωνσταντῖνον ἀμφιβάλλεται περὶ τῶ Συγγραφέως.

Περιγραφή τῶ παλαιῶ Κόσμου, ἀπονέμεται εἰς τινὰ Ἀλύπιον Ἀντιοχέα ἐγράφη. Λατινισί μόνον εἰς τὸν καιρὸν Κωνσταντίνου, καὶ Κώνσταντος.

Εἰδήσεις τῆς Αὐτοκρατορίας . ἐγράφη ἐντὸς τῶν 400 ἐτῶν , καὶ τῶν 453 , ἀπὸ Χεισῦ . ἀπονέμεται ὑπὸ τινῶν εἰς τὸν Αἰθιόκον .

Στέφανος Βυζάντιος ὁ Γραμματικός , ἐγραφε κατ' ἀλφάβητον ἐν πολλοῖς βιβλίοις , περὶ Πόλεων , καὶ Ἑθνῶν ἅτινα συωφίδησαν , ἢ μᾶλλον εἰπεῖν , ἐκολοβώθησαν ὑπὸ τοῦ Ἑρμολάου . ἐζήσεν εἰς τὸν καιρὸν Ἀναστασίου τοῦ Αὐτοκράτορος .

Εὐστάθιος Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Θεσσαλονίκης , ἐγραφε τὰ χόλια εἰς τὸν Περιηγητὴν Διονύσιον , καὶ εἰς τὸν Ὀμηρον . ἤκμασεν εἰς τὸν καιρὸν Ἀνδρονίκου τοῦ Αὐτοκράτορος , ἐν ἔτει 1183 .

Ἰσμαὴλ Ἀβελφεδα , ἡγεμὼν τῆς Συρίας , Ἀραφε πολλὰ καὶ ἀξιόλογα περὶ τῆς Γεωγραφίας τῆς Ἀσίας ἀραβικῶς συωγράφε . τὸν ὁποῖον τινὲς λογιάζουσι νὰ ἤκμαζεν περὶ τὰ 1200 . ἐπι ἀπὸ Χεισῦ .

7. Μεταγενέστεροι δὲ Γεωγράφοι ἐσάθησαν πολλότατοι καὶ ἀξιόλογοι , ὅσον Λατῖνοι , ὅσον καὶ Ἰταλοὶ . ἐκ τῶν ὁποίων τὰς ἀξιολογωτέρας μόνον ἐπαῦθα σημειῶμεν .

Γεράρδος ὁ Μεσκάτωρ ἀνεκαίνισεν τὴν Γεωγραφίαν τοῦ Πτολεμαίου , καὶ ἄλλα συωγράψεν ἄξια . ἀπέθανεν ἐν ἔτει 1594 , ἐτῶν 82 .

Ἀβραάμ ὁ Ὀρτέλιος ὁ ἐκ τῆς Ἀντουερπίας , ἐσάθη Γεωγράφος Φιλίππου τοῦ Βασιλέως τῆς Γαλλίας . ἐγραφε Θεάτρον Γεωγραφικὸν , Θεσαυρὸν Γεωγραφικὸν , Πάρεργον ἤτοι τὰς πίνακας τῆς παλαιᾶς Γεωγραφίας , καὶ Γεωγραφικὰ συνώνυμα . ἀπέθανεν ἐν ἔτει 1599 . ἐτῶν 72 .

Ἰωάννης Βουδέρος Πεδεμοντανὸς , ἤκμασεν ἐν ἔτει 1595 , ἐγραψεν Ἰταλιστὶ εἰδήσιν ὀλικὴν τῆς Οἰκουμένης ἀπέθανεν ἐν ἔτει 1608 .

Ἰωάννης Ἀντώνιος Μαγιτός ὁ ἐκ τῆς Παπαυίας , ἐγραφε χόλια εἰς τὴν Γεωγραφίαν τοῦ Πτολεμαίου , καὶ Περιγραφὴν ὅλης τῆς Οἰκουμένης ἐν ἔτει 1597 .

Φίλιππος Κλεβέριος Πρεβυτέρος ἐκ τῆς Γεδανῆς τῆς πόλεως, συὸ τοῖς ἄλλοις, ἔγραψε καὶ Εἰσαγωγὴν τῆς Γεωγραφίας παλαιᾶς καὶ νέας· εἰς τὴν ὁποίαν ἔκαμε χάριαν Ἰωάννης ὁ Βρένων, καὶ ἄλλοι· ἀπέθανεν ἐν ἔτει 1623, ἐτῶν 43.

Νικόλαος Σάντων ὁ ἐκ τῆς Γαλλίας, ὁ Βασιλικὸς Γεωγράφος, ἔγραψε πολλὰ καὶ χησίμα περὶ τῆς παλαιᾶς καὶ νέας Γεωγραφίας, καὶ πολλὰς πίνακας Γεωγραφικὰς ἐξέδωκεν, ἀκραιβέστερας τῆς ἄλλων· κείνεται ὁ ἐξαίρετος τῆς ἄλλων· ἀπέθανεν ἐν ἔτει 1667, ἐτῶν 68.

Φίλιππος Βερέτιος Γάλλος Ἰησοῖτης, ἔγραψε παράλληλα τῆς παλαιᾶς καὶ νέας Γεωγραφίας ἀπάσης τῆς Εὐρώπης, ἐν τρισὶ βιβλίοις· ὁμοίως τῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς, καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ἅπερ θανάτων ἐν ἔτει 1669, ἐτῶν 70. δὸν ἐφοφθασε τὰ πλεῖστα νὰ δώσῃ εἰς τὸς τύπους.

Ἰωάννης Βαπτίστα Ρικκίολος, ἐκ πόλεως Φερράρας, Ἰησοῖτης, Μαθηματικὸς περὶφημος· ἔγραψε περὶ Γεωγραφίας καὶ Ἰδρογραφίας ῤεφορμάτας, ἥτοι μετεχηματισμῆς, βιβλία δώδεκα, εἰς τὰ ὅποια πλεῖον εἴνεσι Μαθηματικῆς, παρά Γεωγραφίας· ἀπέθανεν ἐν ἔτει 1671, ἐτῶν 73. εἰς τὴν Βωνονίαν.

Λῆκας Λίνδα Κελτογάλλος, ἔγραψε Περιγραφὴν μικρὰν τῆς Οἰκουμένης, καὶ πάντων τῆς αὐτῆς κοινῶν φραγμάτων, ἐν ἔτει 1655.

Γκιλέλμος Σάντων Γάλλος Ἀββαυῖλαιος, ὁ βασιλικὸς Γεωγράφος, σοφωτάτε γεννήτορος, σοφώτατος υἱός, ἔγραψε πολλὰ ἀξιόλογα περὶ τῆς Γεωγραφίας, ἀκολουθῶν τοῖς ἔχουσιν τὸ αὐτὸ πατρός· ἐπαινεῖται πλεῖον τῆς ἄλλων ἢ αὐτῆς Γεωγραφία.

Παρά τῆς, καὶ ἄλλοι πολλότατοι μετρῶνται, οἱ τινες ἔγραψαν περὶ Γεωγραφίας, ἢ ὀλικῶς, ἢ καὶ μέρος, καὶ μέρος ἐν διαλέκτῳ Ἰταλικῇ, καὶ Λατινικῇ, ἀλλὰ καὶ εἰς Γερ-

Γερμανικῶν, Γαλλικῶν, καὶ ἐν ἄλλαις (α)· καὶ πολλὰς
νακας ὀλικὰς, καὶ μερικὰς ἐτύπωσαν, τόσον εἰς ὄπιπ
τὰς ὁποίας Μάππας, καὶ Χάρτας καλῶσιν, ὅσον καὶ
Σφαίρας, ἢτοι Γλόμπας (β).

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν , Ε'.

Περὶ τῆς διαφορᾶς γέσεως τῶν Οἰκητῶν τῆς Γῆς.
τῶν λόγῳ τῆς θέσεως, καὶ τῶν σκιῶν.

Εκ τῶν ῥηθούτων μέχρι τῶν Κύκλων, Ζωνῶν,
Κλιμάτων τῆς Γεωγραφικῆς Σφαίρας, οἱ Οἰκηταὶ
τῆς, διάφορα ὀνόματα προσλαμβάνουσι, τῶν λόγῳ τῆς
σεως, καὶ τῶν σκιῶν, τὰς ὁποίας ῥίπτουσι τὰ ἑαυτῶν
ματα εἰς τὴν Γῆν, ἀντικείμενα τῶν Ἡλίου· διότι
τον ἔτι, καὶ τὸν λόγον τῆς θέσεως, διαιρῶνται εἰς
ριοίκας, Ἀντίκας, καὶ Ἀντίποδας· καὶ Περιοικοὶ εἰν
κεῖνοι, ὅπερ κατοικῶσιν εἰς εἷα καὶ τὸν αὐτὸν Παράλλη
ἀγκαλά καὶ ὑπὸ διάφορον Μεσημβρινόν· τινὲς δὲ τῶν
γράφων, Περιοίκας καλῶσι μόνους ἐκεῖνας, οἱ ὅποιοι
τοικῶσιν, ὅχι μόνον εἰς τὸν αὐτὸν Παράλληλον, ἀλλ
ὑπὸ τὸν αὐτὸν Μεσημβρινόν, ἀγκαλά καὶ εἰς ἀντικει
τόπας, τέτοιας λογῆς, ὅπερ εἰς τὸν αὐτὸν Παράλλη
ἢ ἀπέχη ὁ εἰς τὴν ἄλλαν 180 μοίρας· καὶ εἰς τὸν Με
βρινόν, μεταξύ ἀμφοτέρων, καὶ παρεμπίπτῃ ὁ αὐτὸς
λος, τόσον καὶ τὸν εἷα τρόπον, ὅσον καὶ καὶ τὸν ἄ.
οἱ Περιοικοὶ ἔχουσι πάντα κοινὰ εἰς τὰς καιρὰς τῆς ε
τῆς, εἰς τὴν ποσότητα τῶν ἡμερῶν, καὶ νυκτῶν, καὶ εἰ
ρίψιν τῶν Μεσημβρινῶν σκιῶν· ἐπειδὴ ὁμοῦ ἔχουσι

ροι

(α) Ἐκ τῶν νεωτέρων ἡ Γεωγραφία αὐτῆς Γουδρῆ, καὶ ἡ αὐτῆς Β.
ἴσιν αἱ ἄρισται· ἔν τῃ Βιβλιοθήκῃ τῶν Ὀδοιποριῶν ὑπὸ τῆς Σφ
(β) Ὁ αὐτῆς Γεωργίου Γολίσκου ἐκ τῶν ἡμετέρων ὀλικὸς Γεωγρ
Πίναξ ἄριστος φέρει καταλήξιν ὡς τε Μαθηματικῆς καὶ Πολ
Γεωγραφίας. Οὗτος ἐξεδόθη τῷ 1800. ἐν Βιέννῃ.

ρος; χειμῶνα, ἔαρ, καὶ φθινόπωρον· τὰς αὐτὰς παραυ-
ξομειώσεις τῶν ἡμερῶν, καὶ νυκτῶν ἔχουσιν, ἀγκαλὰ καὶ
διάφορον λαμβάνουσιν ἀρχίῳ, μέσον, καὶ τέλος τῶν ἡμερῶν
καὶ νυκτῶν, καὶ τὰ ἑξῆς.

2. Ἄντικοι εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι κατοικῶσιν ὑπὸ
διαφόρους Παραλλήλους, ὅπισθεν τῆ Ἰσημεριᾶ πρὸς ἐκάτε-
ρον Πόλον ἀφισαμένους, οἱ τινες διὰ τὸ τοῦτο καλεῦνται καὶ
Ἀντιπαραλλήλοι. εἰδικώτερον δὲ νομίζεσθαι τὰ τῆ ὀνόμα-
τος, κυρίως Ἄντικοι εἶναι ἐκεῖνοι, ὅπῃ κατοικῶσιν ὑπὸ
τὸν αὐτὸν Μεσημβρινὸν εἰς Ἀντιπαραλλήλους, εἰς τὰς ἀ-
ποῖες συμβαίνει εἰς τὸ αὐτὸ ἀκαρὲς ἢ μεσημβρεία, καὶ τὰ
μέσα τῆς νυκτός. Ἐχουσιν οἱ Ἄντικοι διαφόρους τὰς καιρὸς
τῶν αἰαυτῶν, καὶ τὰ μήκη τῶν ἡμερῶν, καὶ νυκτῶν· διότι ὅταν
εἰς τὰς Βορείους εἶναι θερος καὶ ἡ ἡμέρα μεγίστη, εἰς τὰς
Νοτίους εἶναι χειμῶν καὶ ἡ ἡμέρα ἐλαχίστη, καὶ ἕξανα-
τίας· καὶ ὅταν εἰς ἐκεῖνας εἶναι ἑαρινὴ Ἰσημερία, εἰς ἐ-
τέρας εἶναι φθινοπωρινή, καὶ τὰ λοιπά.

3. Ἀντίποδες εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι κατοικῶσιν ὑπὸ
κάτω εἰς τὸν αὐτὸν Μεσημβρινόν, ἀλλ' ἐν σημείοις αὐτῶν
καταδιάμετρον ἀντικειμένους· λέγονται Ἀντίποδες, διότι
τέτων μόνον οἱ πόδες ἀντίκεινται κατ' ἄρθεϊαν, ὡσαύτ' ὅ-
πῃ τὰ βάρη φέρονται κατ' ἄρθεϊαν εἰς τὸ κέντρον· ἀκόμη
ἔτι λέγονται καὶ Ἀντίχθονες, ὅλα ἔχοντες ἐναντία· διό-
τι ὅταν εἰς τὸν ἓνα εἶναι μεσημβρεία, εἰς τὸν ἄλλον εἶναι
μεσαῦκτα, ὅταν εἰς τὸν ἓνα εἶναι ἡμέρα μεγίστη, εἰς τὸν
ἄλλον εἶναι ἡ ἡμέρα ἐλαχίστη, ὅταν εἰς τὸν ἓνα εἶναι θε-
ρος, εἰς τὸν ἄλλον εἶναι χειμῶνας, καὶ τὰ ἑξῆς· ποιωντῶ-
σιν ὁμῶς εἰς τὸν Ὀρίζοντα, ὡσαύτ' ὅπῃ καὶ εἰς τὰς δύο ὁ
αὐτὸς εἶναι, καὶ εἰς τὸ ἕξαρμα τῆ Πόλης, ὡσαύτ' ὅπῃ καὶ
εἰς τὰς δύο ἴσον εἶναι. ἀγκαλὰ καὶ εἰς τὸν ἓνα εἶναι Βό-
ρειον, εἰς δὲ τὸν ἄλλον Νότιον.

4. Δεύτερον οἱ Οἰκηταὶ τῆς Γήινης Σφαίρας, διαιρεῖ-
ται εἰς Ἀσκήας, Περισκήας, Ἐπεροσκήας, καὶ Ἀμφι-

σκίας. Ἄσκιοι εἶναι ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων τὰ σώματα δευ-
ρίπτωσι καμίαν σκιά τὸ Μεσημέριον, ὅταν ὁ ἥλιος διέρ-
χεται τὸ καὶ κορυφῶν σημείον αὐτῶν· τοῖστοι εἶναι ὅλοι ἐ-
κεῖνοι οἱ δευροκόμοιοι μεταξὺ τῶν δύο Τροπικῶν, ἐν τῇ
διακεκαυμένη Ζώνῃ.

Περίσκιοι εἶναι ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων τὰ σώματα κύκλω
ρίπτωσι τὰς σκίας, εἰς κάθε μέρος τῆ Κόσμου· τοῖστοι
εἶναι ἐκεῖνοι, ὅσοι κατοικῶσιν ὀρθῶς ὑπὸ τὰς πόλεις, καὶ
ἔχουσι παράλληλον Σφαῖραν. Ἐπείροσκοιοι εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ
ὅποιοι πάντοτε ρίπτωσι σκιά τὸ Μεσημβρινῶν πρὸς ἐν μόν-
ον μέρος τῆ Κόσμου, ἢ πρὸς Βορέαν δηλαδὴ, ἢ πρὸς Νό-
τον· τοῖστοι εἶναι ὅσοι διάγουσιν εἰς τὰς δευράτης Ζώνας,
καὶ εἰς τὰς ψυχὰς, ἔξω τῶν Πόλων. καὶ τελευταῖον Ἀμφί-
σκοιοι εἶναι ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων αἱ Μεσημβριναὶ σκιάε
πότε εἶναι βόρειοι, καὶ πότε νότιοι, ὡσαύτῃ καὶ τὸν ἥλιον
ἄλλοτε μὲν πρὸς Βορέαν ἔχουσιν, ἄλλοτε δὲ πρὸς Νότον·
τοῖστοι εἶναι ὅλοι ἐκεῖνοι, ὅπου κατοικῶσιν ἐνδον τῆς δια-
κεκαυμένης Ζώνης, καὶ ἐκ ἐν αὐτοῖς τοῖς Τροπικοῖς.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν , 5'.

Περὶ τῶν Δ' ἀρχικῶν μερῶν τῆς Γῆς, καὶ τῶν
ἐκεῖθεν ἐκπνεόντων Ἀνέμων.

Ὅτι τὴν γῆν Σφαῖραν διαίρῃσιν οἱ Γεωγράφοι
εἰς Δ' ἄνωτα μέρη, τὰ ὅποια καὶ Ἀρχικὰ καλεῖσιν, οἷον
Ἀνατολῶν, Δύσιν, Ἀρκτον, καὶ Μεσημβρίαν. καὶ Ἀνα-
τολῶν ὀνομάζουσιν, ὅλον ἐκεῖνο τὸ διάστημα, ἐνδον τῆ ὁ-
ποῖα ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, ὡς περ καὶ τὸ ἀντικρὺ αὐτῆ, ἐκεῖ
ὅπῃ δύει, Δύσιν. καὶ ἐπειδὴ ὁ ἥλιος εἰς ἄλλον τόπον
ἀνατέλλει, ὅταν τρέχη τὸν Ἰσημερινόν, καὶ τὴν Ἰσημερίαν
εἰς τὴν Γῶν ἄποτελῇ, καὶ εἰς ἄλλον τόπον; ὅταν τὸν Τρο-
πικόν τῆ Καρκίνου διαθῇ, καὶ τὴν δευρῶν τροπικῶν ἄπο-
τελῇ· καὶ εἰς ἄλλον τελευταῖον, ὅταν ὁδῶν τὸν Τροπικόν
τῆ

τῆ Αἰγύπτου, καὶ τὴν χειμερινὴν τροπικὴν ὑποτελῆ· διὰ
 τὸ καὶ τρεῖς Ἀνατολὰς ποιεῖται, ὁμοίως καὶ τρεῖς Δύσεις.
 Ἰσημερινῶν, ἐκεῖ ὅπερ ὁ Ἰσημερινὸς κύκλος τῆς γῆνης
 Σφαίρας, τέμνει τὸν ὀρίζοντα. Θερμὴν, ἐκεῖ ὅπερ ὁ Τρο-
 πικὸς τῆς Καρκίνου τέμνει τὸν ὀρίζοντα· καὶ Χειμερινῶν, ἐκεῖ
 ὅπερ ὁ Τροπικὸς τῆς Αἰγύπτου τέμνει τὸν ὀρίζοντα. Μεσημε-
 ρίαν καλεῖται ἐκεῖνο τὸ διάστημα, τὸ ὁποῖον παρεμπίπτει
 μεταξύ τῆς Ἀνατολῆς, καὶ τῆς Δύσεως τῆς χειμερινῆς· καὶ
 τελευταῖον Ἄρκτον ὀνομάζουσι, τὸ περιεχόμενον διάστημα,
 μεταξύ τῆς Ἀνατολῆς, καὶ Δύσεως τῆς θερινῆς. Ταῦτα δὲ
 τὰ μέρη, ἐν οἷς ὁ ἥλιος ἀνατέλλει καὶ δύει εἰς τὰ Ἰσημερινὰ
 σημεῖα, ὁμοίως καὶ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα πρὸς Βορρῆον καὶ Με-
 σσημβείαν πίπτουσι, δείκνυσιν ἡ Μεσημβρινὴ Γραμμὴ, ἢ ἡ
 Μαγνητικὴ Βελόνη, ἀρμοζόντως ἐπὶ τῆ ὀβελῆ σαθεῖσα.

2. Κατὰ τὸν λόγον λοιπὸν τῶν ῥηθούτων μερῶν, ἄλ-
 λοι τόποι τῆς γῆνης Σφαίρας εἶναι Ἀνατολικοὶ, ἄλλοι
 Δυτικοὶ, ἄλλοι Βόρειοι, καὶ ἄλλοι Νότιοι. Λέγομεν κατὰ
 τὸν λόγον τῶν ῥηθούτων μερῶν, ὅτι ὑποτελευματικῶς εἶς
 τόπος εἶναι δυνατὸν νὰ εἰπωθῆ τοιοῦτος, ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ
 τόπος, ὁ ὁποῖος εἶναι Ἀνατολικός, ἢ Μεσημβρινός, δύ-
 ναται νὰ λέγεται παραβαλλόμενος πρὸς ἄλλας τινὰς τό-
 πους, Δυτικὸς, ἢ Βόρειος· καὶ ἑξουσιάζει. Αἱ Χῆραι ὁ-
 μως καὶ οἱ Τόποι, ὅπερ εἶναι περὶ τὸν Ἀρτικὸν τόπον,
 δύναται νὰ λέγονται ὑποτελευματικῶς Βόρειοι· καὶ οἱ πε-
 ρὶ τὸν Ἀνταρτικὸν, Νότιοι. Ὅμοίως εἰς τὸν παλαιὸν Κά-
 σμον, τὰ πρὸς Ἀνατολὴν ἡλίε τελευταῖα πέρατα τῆς Ἀ-
 σίας, καὶ τὰ τελευταῖα τῆς Εὐρώπης πρὸς Δυσμὰς, ὑπο-
 τελευματικῶς δύναται νὰ λέγεται τόποι Ἀνατολικοὶ, καὶ
 Δυτικοί· ὅτι ἐκεῖ εἰσὶν ἄλλοι τόποι Ἀνατολικώτεροι, ἢ
 Δυτικώτεροι, γνωσθέντες ὑπὸ τῶν Ἀρχαίων ἡσασ.

3. Ἐκ τῶν πρώτων λοιπὸν τεσσάρων, καὶ ἀρχικῶν με-
 ρῶν τῆς Κόσμου, οἱ τέσσαρες ἐκπνέουσι πρώτοι Ἄνεμοι, οἷον
 ἐκ τῆς Ἰσημερινῆς Ἀνατολῆς, ὁ Ἀπηνλιώτης· ἀπὸ τῆς Ἰ-

σημερινῆς Δύσεως, ὁ Ζέφυρος· ἐκ τῆς Ἄρκτις ὁ Βορέας· καὶ ἐκ τῆς Μεσημβρίας ὁ Νότος. εἰς τῆς παρετίθενται ἄλλοι τέσσαρις Πλάταιοι ὀνομαζόμενοι, οἱ ὅποιοι φυσῶσιν ὑπὸ τῆς Ἀνατολῆς, καὶ Δύσεως τῆς θερινῆς καὶ χειμερινῆς, οἷον ὑπὸ τῆς θερινῆς Ἀνατολῆς, φυσᾷ ὁ Καικίας· ὑπὸ τῆς θερινῆς Δύσεως, ὁ Θρακίας, ὅς τις καὶ Ἀργέσι λέγεται· ἐκ τῆς χειμερινῆς Ἀνατολῆς ὁ Εὖρος, καὶ ἐκ τῆς χειμερινῆς Δύσεως, ὁ Λίψ (μέ ὄλον ὅπῃ ἄλλοι αὐτὰς μετὰ ἄλλα ὀνόματα καλεῖσι)· καὶ περὶ ἕκαστον τῶν τεσσάρων ἀνέμων τῶν Πλάταιων, ἄλλοι δύο τίθενται· καὶ ἕως εἰς τὴν ναυτικὴν Πυξίδα, δεκαεξὶ ἀνέμους διατάττει τῶν ὁποίων πάντων τὰ ὀνόματα εἶναι ταῦτα: Ἀπυλιώτης, Εὖρος, Εὐρόνοτος, ὅς τις καὶ Λακόνος καὶ Φοινικίας καλεῖται, Νότος, Λιβόνος, Λίψ, Ζέφυρος, Θρακίας, Ἀπαρκτίας, Βορέας, Μέσης, Καικίας. Τινὲς δὲ τῶν ῥηθῆναι θέτων, μετὰ ἄλλα ὀνόματα προφέρονται, οἷον Ὀλυμπίας, ὁ ἐκ τῆς Ὀλύμπου ὄρους ἐξερχόμενος τῷ λόγῳ τῶν Μεταλλῶν· ὁ Σκύρων, ὁ Ὀρνιθίας, ὁ Ἰάπυξ, καὶ ἄλλοι· οἱ δὲ λοιποὶ τέσσαρες ἀνώθυμοι εἶναι, ἀνίσως καὶ ἕτοι ὑπὸ τῆς ῥηθῆναι θέτας 12. μετρῶνται. Παρὰ τῆς εἶναι καὶ οἱ Ἐπισία Ἄνεμοι, ἕτω κληθεῖτες, ὅτι ἐν διαρισμῶν χρόνῳ τὰ ἕως πνέουσιν, εὐκρατοὶ καὶ ὑγιεῖνοι εἰς κάθε ζῶον ὄντες, οἱ ὅποιοι ὑπὸ τῶν παλαιῶν ἐνομίζοντο νὰ πνέουσιν ἐκ τῆς Βορέως (α)· ὑπὸ ἄλλων δὲ νομίζονται νὰ κλίνουσι πρὸς Δυσμάς, καὶ ὑπὸ ἄλλων πρὸς Ἀνατολὰς· ὥστε ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Κόσμου, καὶ διαφόρους τῶν φύσεων φυσῶσιν. Ὀμοίως ἀπαιθεθῶνται καὶ οἱ Πρόδρομοι, τῆς ὁποίας τινὲς συγχέουσι μετὰ τῆς Ἐπισίας· οἱ Χελιδώνιοι, οἱ Ἐκνεφίαι, οἱ Τυφῶνες, καὶ τὰ λοιπά.

4. Οἱ

(α) Ἀριστοτέλ. Προβλημ. 26. 2. Ἡρόδοτ. β. 20. Ἀρρίαν. Ἀναβ. ε'. 21. Ἐ Ἰνδικ. 20. Καλεῖνται ἕτοι ὑπὸ τῶν Ἀγγλων the monsoon. Ἐ ὑπὸ τῶν Γάλλων les vents alisés, ἢ moussons.

4. Οἱ δὲ τῶν νῦν καιρῶν Ναῦται, δὲ φυλάττουσι τὰ ῥηθῆντα ὀνόματα αὐτῶν τῶν ἀέμων, ἀλλ' ὅλα μετέβαλον ὅσον εἰπεῖν, τὸν Βορέαν Τραμονταῖαν ὀνομάζουσι, τὸν ὁποῖον καὶ σημειῶσιν εἰς τὴν ναυτικὴν Πυξίδα, μετρίγωνον ἐπερόμηκες, ἢ μετρίωνον, ἢ ἄλλως πως τὸν δὲ Ἀπηνλιώτῳ Λεβαῦτε, χαρακτηρίζοντες τὸν μετρίωνον τὸν Νότον καλεῖσιν Ὁσρο, καὶ τὸν Ζέφυρον Πονεῦτε, φανεραίνοντες αὐτὰς μετὰ ἀρκτικὰς στοιχεῖα, ὅσον, μετὰ τὸ Ο, καὶ μετὰ τὸ Π. καὶ ἔτι ὑπὸ αὐτῶν πρῶτοι ἀεμοὶ λέγονται. Δεύτεροι εἶναι ὁ Γραῖκος μετὰ τῆς Τραμονταῖας καὶ τὸ Λεβαῦτε ὁ Σιρῶκος μετὰ τῆς Λεβαῦτε καὶ τὸ Ὁσρο ὁ Γαρμπῆς μετὰ τῆς Ὁσρο καὶ τῆς Πονεῦτε καὶ ὁ Μαῖσράλης μετὰ τῆς Πονεῦτε καὶ τῆς Τραμονταῖας, ἕκαστος αὐτῶν διὰ τῶν ἀρκτικῶν στοιχείων σημειῶμενος καὶ ἔτι οἱ ὀκτὼ ἀεμοὶ, Πρῶτοι, ἢ Σῶοι ὑπὸ τῶν Ναυτῶν ὀνομάζονται.

5. Πάλιν ἀάμεσα εἰς αὐτὰς, γεννῶνται ἄλλοι ὀκτὼ Ἄνεμοι, τὰς ὁποίας Μέσας καλεῖσι σιωδέτοντες τὰ ὀνόματά των ὑπὸ ἐκείνων τῶν δύο ἀέμων, εἰς τῶν ὁποίων τὴν μέσῳ αὐτὸς ὁ τρίτος ἐγκείται. ὁ Πρῶτος αὐτῶν εἶναι ἀναμετὰ τῆς Γραῖκος καὶ τῆς Τραμονταῖας, ὃθον καλεῖται Γραικοτραμονταῖα ὁ δεῦτερος εἶναι μετὰ τῆς Γραῖκος καὶ τῆς Λεβαῦτε καὶ καλεῖται Γραικολεβαῦτε, καὶ ἐφεξῆς ἕως ὁ γ'. ὀνομάζεται Σιρῶκολεβαῦτε. ὁ δ'. Ὁσροσιρῶκο. ὁ ε'. Ὁσρογαρμπῆς ὁ σ'. Πονεῦτε Γαρμπῆς ὁ ζ'. Πονεῦτε μαῖσρος καὶ ὁ η'. Μαῖσροτραμονταῖα. Μέσοι δὲ καλεῖνται ἔτι οἱ ἀεμοὶ, ὅχι μόνον διατὶ ἔχουσι μέσῳ διῶαμιν εἰς τὸ φύσημά των, καὶ διατὶ ὑποπλάσῃ μέσῳ τινὰ ὁδὸν, ἀλλὰ καὶ διατὶ γράφονται εἰς τὴν μέσην τῶν ἄλλων ὀκτῶ ῥηθῆντων Σῶων ἀέμων καὶ μετὰ τὰς τὰς δεκαεὺς ἀέμους πλέουσι μόνον τὴν ἕσω θάλασσαν οἱ Ναῦται.

6. Ὅσοι δὲ πλέουσι τὴν ἕξω θάλασσαν ἦτοι τὸν Ὠκεανόν, ἔχουσι προσέτι ἄλλας δεκαεὺς ἀέμους τὰς ὁποίας Κιάρτα καλεῖσιν, ἦτοι τέταρτα, δεισκομίας εἰς τοιαύτῳ

τῶν θέσεων, ὥστε ὁ καθ' εἰς τῶν πρώτων Σώων ἀέμων, ἔχει ἐκατέρωθεν αὐτῶ ἄπο εἰς τὸ τέταρτον, τρόπον τοιῶδε ἢ Τραμονταῖα ὡς εἴρηται, δέσκεται εἰς τὴν μέσῃ τῆ Γραίκῃ, καὶ τῆ Μαϊσράλλῃ, καὶ πλησιέστερον ἔχει τὸν ἐδικόν της μέσον ἀέμον, καλούμενον Μαϊσροτραμονταῖα ἢ πάλιν μεταξὺ ταύτης, καὶ τῆ Γραίκῃ, εἶναι ἢ Γραικοτραμονταῖα μέσος ἀέμος ὅθεν τὸ τέταρτον αὐτῆς τῆς Τραμονταῖας, δηλαδὴ τὸ ἀναμεταξὺ αὐτῆς, καὶ τῆς Μαϊσροτραμονταῖας, καλεῖται Κεῖαρτον, ἢτοι τὸ τέταρτον τῆς Τραμονταῖας πρὸς τὸν Μαϊσράλλῃ ὁμοίως καὶ περὶ τῶν ἄλλων. Τὰ ὀνόματα τῶν διὰ τῶν ὁποίων καλεῖσιν αὐτὰς οἱ μεταγενέστεροι, εἶναι Γερμανικὰ, Ὁλλανδικὰ ἢ ἄλλως πως τὰ δὲ Ἑλληνικὰ αὐτῶν ὀνόματα εἶναι ταῦτα: Ἄ ν α τ ο λ ῆ . 1. Ἀ π η λ ι ῶ τ η ς . 2. Ὑ π ὄ ρ ο ς . 3. Εὐ ρ ο ς . 4. Μ ἑ σ ὄ ρ ο ς . 5. Ν ο τ α π η λ ι ῶ τ η ς . 6. Ὑ π ο φ ο ι ν ι κ ῖ α ς . 7. Φ ο ι ν ι κ ῖ α ς . 8. Μ ε σ ο φ ο ι ν ι κ ῖ α ς . Μ ε σ η μ β ρ ῖ α . 9. Ν ὄ τ ο ς . 10. Μ ε σ ο λ ι β ὄ ν ο τ ο ς . 11. Λ ι β ὄ ν ο τ ο ς . 12. Ὑ π ο λ ι β ὄ ν ο τ ο ς . 13. Ν ο τ ο λ ῖ ψ . 14. Μ ἑ σ ο λ ῖ ψ . 15. Λ ῖ ψ . 16. Ὑ π ο λ ῖ ψ . Δ Ὑ σ ι ς . 17. Ζ ἑ φ υ ρ ο ς . 18. Μ ε σ α ρ γ ἑ ς η ς . 19. Ἀ ρ γ ἑ ς η ς , Λ α ῦ ρ ο ς . 20. Ὑ π α ρ γ ἑ ς η ς . 21. Β ο ρ ῥ ο λ ῖ ψ . 22. Ὑ π ο κ ῖ ρ κ ῖ ο ς . 23. Κ ῖ ρ κ ῖ ο ς . 24. Μ ε σ ο κ ῖ ρ κ ῖ ο ς . Ἀ ρ κ τ ο ς . 25. Ἀ π α ρ κ τ ῖ α ς . 26. Ὑ π ο β ο ρ ἑ α ς . 27. Β ο ρ ἑ α ς . 28. Μ ε σ ο β ο ρ ἑ α ς . 29. Β ο ρ ῥ α π η λ ι ῶ τ η ς . 30. Ὑ π ο κ α ι κ ῖ α ς . 31. Κ α ι κ ῖ α ς . 32. Μ ε σ ο κ ῖ ρ κ ῖ ο ς . (α)

7. Οἱ παλαιοὶ πλέοντες ἐν τῇ θαλάσῃ ἐγνώριζον τὰ μέρη τῆ Κόσμου, καὶ ἐπομόως τὰς ἀέμους, δυοὶ μάλιστα τρόποις ἄνω τὴν μὲν νύκτα διὰ τῆς παρατηρήσεως τῶν περὶ τὸν Πόλον ἀστέρων, μάλιστα διὰ τῆς Ἑλίπης καὶ τῆς Κυνοσέρας, ἄπο τῶν ὁποίων ἢ μία εἶναι εἰς τὴν ἄκρην ἕρπυ τῆς μικρᾶς Ἀρκτῆ, καὶ ἢ ἄλλη εἰς τὴν τῆς μείζονος τὴν δὲ

(α) Ὅρα πῶς ἐν τῇ Γεωγραφίᾳ τῆ Οἰκτικῆ περὶ τῶν Ἀνέμων Πίνακας .

δὲ ἡμέραν διὰ τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως τῆ ἡλίου. Διότι εὖδός τῶν γινώσκοντες, εὖδός καὶ τὰ λοιπὰ γινώσκονται οἷον ἐκεῖνος, ὅπως θεωρεῖ τὴν Ἀνατολίαν, ἔχει εἰς τὰ δεξιά τὴν Μεσημβρίαν, εἰς τὰ ἀριστερά τὴν Ἀρκτον, καὶ ὀπίσσω τὴν Δύσιν, ἢ ἄλλως ἄλλως. Δεύτερον, διὰ τῆς παρατηρήσεως τῶν αἰγιαλῶν, τῶν ἀκρωτηρίων, τῶν πλησίων τοῖς αἰγιαλοῖς Νήσων, καὶ τὰ ἑξῆς. Διότι διὰ τῶν ἡξέρον, ἢ μὲ τὴν ἐδικήν τας δοκιμῶν, ἢ μὲ τὴν εἰδησιν τῶν ἄλλων, ἢ διὰ τῶν Γεωγραφικῶν Πινάκων, εἰς ποῖον μέρος δὲ εἰσκόμται τὰ ῥηθῆντα σημεῖα. Τῆς τῆς δύο τρόπους μεταχειρίζονται καὶ οἱ Μεταγυρῆτες τῶν Ναυτῶν, ὅταν εἶναι σμικρὰ τὰ ταξίδια τῶν διὰ τῶτο οἱ Παλαιοὶ δὲν ἀπετόλμων εἰς τὸ νὰ ξεμακρύνωσι κατὰ πολλὰ ὑπὸ τῆς αἰγιαλῆς, μήπως καὶ ὄντες εἰς βαθύ πέλαγος, δὲν ἤθελον βλέπει τῆς αἰγιαλῆς, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν νύκτα ἤθελε συγχευρίαση, καὶ οἱ ἀστέρες εἰς αὐτῆς δὲν ἐφαίνοντο, καὶ ἐπομένως ἐκινδύνωσαν ἄλλ' ἐρεθείσης τῆς Ναυτικῆς Πυξίδος, ἐν ἔτει 1302. ὑπό τινος Ἀμαλφιτανῆ Ἰωάννη Γωῖα, ἤρξαντο ὑπὸ τότε σχεδὸν νὰ πλέωσι καὶ τὸν καιρὸν μῆνας, καὶ χρόνους, χωρὶς νὰ παρατηρῆν, μήτε τῆς ἀστέρας, μήτε τῆς αἰγιαλῆς, καὶ τὰ ἑξῆς, καὶ τὰ ἑξῆς· διότι αὕτη δείκνυσιν εἰς αὐτῆς τὰ μέρη τῆς Κόσμου καὶ τῆς ἀνέμους· ἀγκαλὰ καὶ εἰς διαφορῆς τόπους ἐκκλίνει τῆ Πόλις, καὶ τῆς Μεσημβρινῆς Γραμμῆς, λεπτὰ τινὰ ἢ μοίρας· ὅμως εἰς τὴν Νῆσον, ὅπως κοινῶς καλεῖται Ἐλκέρβο, μία ἔσα τῶν Φλανδρικῶν Νήσων, δεισκομένων μεταξύ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, εἰδὲ μίαν κλίσιν κάμνει, ἀλλ' ἐπ' αὐτῆς τῆς Μεσημβρινῆς Γραμμῆς κατ' ἀκρίβειαν ἐφίσταται· καὶ διὰ τῶτο οἱ Μεταγυρῆτες τῶν Γεωγράφων, ἀντὶ πρώτης Μεσημβρινῆς, τὸν διὰ ταύτης τῆς Νήσου διερχόμενον Μεσημβρινὸν θέτουν. Ἀλλὰ μὲ ὅλον ὅπως οἱ Παλαιοὶ ἐγνώρισαν εἰς τὴν μαγνητικὴν λίθον, νὰ ἐνυπάρχη δύναμις ἐλκυστικὴ τῆς σιδήρου, εἰδαμῶς ὅμως εἰσήσαν τὴν σρεπτικὴν αὐτῆς δύναμιν

μιν πρὸς τὸν βόρειον Πόλον· διὰ τὸτο ὑσερῶντο καὶ ναυτι-
κῆς Πυξίδος. Αὕτη λοιπὸν ἡ Μαγνήτις κοινῶνι ἀμφοτέρων
τὰς δυνάμεις, τὸσον τὴν ἑλκυστικὴν ὅσον καὶ τὴν σρεπτικὴν,
τὸσον εἰς τὸν σίδηρον, ὅσον καὶ εἰς τὸν χάλυβα, καὶ τὰ ἐξῆς.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν , Ζ'.

Περὶ τῆς τριττῆς Θέσεως τῆς Γήϊνης Σφαίρας.

1. **ΜΕ'** ὅλον ὅπῃ ἡ Γήϊνη Σφαῖρα, αὕτη καθ' ἑαυ-
τὴν μίαν καὶ τὴν αὕτὴν θέσιν ἔχει πάντοτε, ἀλλὰ τὰ
λόγω τῶν Κύκλων, τῶ Ὀρίζοντος, καὶ τῶ Ἰσημερινῶ, ἀλ-
λοτε λέγουσι νὰ ἔχη ὀρθὴν θέσιν, ἄλλοτε πλαγίαν,
καὶ ἄλλοτε παράλληλον· καὶ Ὀρθὴν θέσιν λέγεται νὰ ἔ-
χη, ὅταν ὁ Ὀρίζων τέμνῃ τὸν Ἰσημερινὸν πρὸς ὀρθὰς
γωνίας, καὶ οἱ Πόλοι ταύτης εἰς τὸν Ὀρίζοντα εὐπάρχε-
σι. Πλαγίαν, ὅταν ἔτοι οἱ Κύκλοι πρὸς πλαγίας γω-
νίας ὑπ' ἀλλήλων τέμνονται, καὶ ὁ εἰς τῶν Πόλων ἄνω τῶ
Ὀρίζοντος εἶναι, ὁ δὲ ἕτερος ὑπὸ τὸν Ὀρίζοντα τελεῖ, καὶ
Παράλληλον, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Ἰσημερινὸς εἶναι παράλ-
ληλος μὲ τὸν Ὀρίζοντα, ἢ μὲ αὐτὸν συμπύπτῃ· καὶ ὁ εἰς
τῶν Πόλων ὀρθῶς τὸ κατὰ κορυφὴν σημεῖον θεωρῆ, ὁ δὲ
ἕτερος τὸ ὑπὸ ποδῶν. Ὀρθὴ Σφαῖρα μία μόνον εἶναι,
Παράλληλοι δύο, ἢ μία Βόρειος, καὶ ἡ ἄλλη Νότιος· τῶν
δὲ Πλαγίων ἀναρίθμητος εἶναι ἡ ποικιλότης, κατὰ τὸ διά-
φορον ἔξαρμα τῶ Πόλων, τὸσον τῶ Βορείων, ὅσον καὶ τῶ Νο-
τίων. Ἐνταῦθα θεωρεῖται μόνον τὰ συμβεβηκότα τῆς ὀρ-
θῆς Σφαίρας, τῆς Παραλλήλου, καὶ τινῶν Πλαγίων. Ἐ-
κεῖνο δὲ, ὅπῃ λέγεται περὶ τῆς μίας παραλλήλου, πρέ-
πει νὰ εὐνοῖται προσέτι καὶ περὶ τῆς ἑτέρας· καὶ ἐκεῖνο ὅ-
πῃ περὶ ἐκάστης τῶν πλαγίων εὐ τῶ εὐ Ἡμισφαιρίῳ,
εὐτ' αὐτὸ εὐνοῖται καὶ περὶ τῶν ἀντικειμένων εὐ τῶ ἑτέ-
ρῳ Ἡμισφαιρίῳ.

2. Ἐκεῖνοι, οἱ τινες κατοικῶσιν εἰς τὴν Ὀρθὴν Σφαί-
ραν,